

Rovviltnemnda i region 1

Vestland, Rogaland og Agder

Adresseliste

Dykkar ref: Vår ref.:   Arkivnr.:   Dato:
2022/14138   433.52   22.09.2022

Jakt på gaupe i rovviltregion 1 i 2023. Vurdering av kvotefri jakt.

Saksframlegg frå sekretariatet:

Sak 6/2022: Jakt på gaupe i region 1 i 2023. Vurdering av kvotefri jakt.

Politiske føringar og lovverk

Desse dokumenta er lagt til grunn for saksframlegget:

- St.meld.nr. 15 (2003-2004) Rovvilt i norsk natur
- Innst.S.nr 174 (2003-2004)
- Lov av 19.06.2009 nr 100. Lov om forvaltning av naturens mangfold
- Forskrift av 19.03.2005 Om forvaltning av rovvilt
- Forvaltningsplan for rovvilt i Region 1, revidert i 2014
- Data frå overvakingsprogram for rovvilt, Rovdata
- Rovviltforliket i Stortinget, Dokument 8:163 S(2010-2011) av 16.06.2011

Saksopplysningar

Faggrunlaget er noko usikkert sidan familiegrupper av gaupe blir registrert/talt opp i perioden 1. oktober til 28 (29) februar. Registreringane er avhengig av gode sportilhøve og for region 1 er det sjeldan stabile tilhøve før nyår. Bestandstala for heile landet kan difor endre seg frå i dag og til gaupejakta startar 1. februar 2023.

Tal frå Rovdata viser at gaupebestanden er lægre enn i 2021 og er under det nasjonale bestandsmålet på 65 familiegrupper. Av regionar med grense til region 1 er det i Aust-Agder (del av region 2) nedgang i tal gauper, men talet er innafor bestandsmålet til regionen. Rovdata reknar med det vil vere 63 familiegrupper i landet før jakta startar 1. februar 2023.

På Raudlista over trua arter er gaupe plassert i kategorien sterkt trua. Hovudgrunnen var (i 2021, som i 2014) tilbakegang i Sverige som betyr mindre innvandring til Noreg. Etter denne tid har bestanden i Sverige auka noko, for så å minke igjen, og har no sist år auka igjen frå 189,5 familiegrupper til 213 sist vinter. Totalt var det i storleik ca. 350 gauper i Noreg og ca.

Postadresse:
Rovviltnemnda i region 1
c/o Statsforvalteren i Vestland
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Leiar for rovviltnemnda:
Noralv Distad
Vinjavegen 1, 5745 Aurland
Telefon: 91374976

Sakshandsamar:
Hermund Mjelstad
Telefon 57643124

Noralv.Distad@vlfk.no

fmsfhm@statsforvalteren.no
<http://www.statsforvalteren.no/vl>

Rovviltnemnda region 1
<https://www.rovviltnemnd.no/nb/region1/>

1450 i Sverige ved jaktstart 2022. Tendensen siste året er auke i gaupebestanden i Sverige (og i Finland) men nedgang i Noreg. På bakgrunn av den svake bestanden i Noreg blir gaupe framleis vurdert som sterkt trua.

I region 1 er det ikkje fastsett nasjonale mål for gaupe, og nemnda vil difor alltid ha mynde til å vedta gaupejakt. Etter rovviltforskrifta skal gaupejakta vere kvoteavgrensa, men det kan gjerast unntak ved å fastsette kvotefri jakt i visse høve, jf. forvaltningsplanen. Rovviltnemnda har kvart år vedteke kvotefri jakt på gaupe i heile regionen. Jakttida er februar og mars.

Vurdering

Sekretariatet vil for 2023 rå frå kvotefri jakt i regionen. Dersom tal gauper skulle auke mykje vil skadepotensialet vere stort i regionen. Det er likevel liten sjanse for ei slik utvikling, og nemnda har då høve til å innføre kvotefri jakt igjen frå 2024. Det er i tillegg låg terskel for å tildele skadefellingsløyve på gaupe som gjer skade i beitesesongen. Det er ikkje registrert familiegrupper i region 1, men gaupe finst spreidd innafør heile regionen. Bestanden er liten, og det er i hovudsak streifande hanndyr, med få unnatak, som blir felt. Og sjølv om uttaket i vår region er lågt, vil det kunne ha innverknad på utviklinga i den nasjonale gaupebestanden og i dei regionane vi grenser til.

I rovbasen er det registrert to sikre gaupeskader i 2022 i beitesesongen i Suldal kommune i Rogaland. Av synsobservasjonar er det berre meldt om ein, Vik kommune i Vestland i september 2022. Under den kvotefrie jakta i 2022 vart ingen gauper felt. **Ser vi på dei siste 10 åra i region 1 er det berre dokumentert 11 gaupeskader.**

Naturmangfaldlova § 8 viser til at offentlege avgjerder så langt det er rimeleg skal bygge på vitskapleg kunnskap om artane sin bestandssituasjon. Kunnskapen om bestanden av gaupe i Noreg er god, og er etter vårt syn, tilstrekkeleg til å kunne fastslå at kvotefri jakt i region 1 ikkje vil ha avgjerande verknad på det nasjonale bestandsmålet. På grunnlag av den spesielle forvaltningsmessige situasjonen som region 1 har, utan fastsett bestandsmål for gaupe, finn vi at naturmangfaldlova § 9 -12 og § 16 ikkje krev særskilte vurderingar her. Men det reiser viktige prinsipielle spørsmål når det nasjonale bestandsmålet ikkje er nådd, og det er naturleg å nytte føre-var-prinsippet i naturmangfaldlova § 9, som tilseier at dersom det er usikkerheit om kunnskapsgrunnlaget og konsekvensane av vedtak, skal ikkje mangelen på kunnskap nyttast som grunngeving for å utsetje eller unnlate å fatte vedtak. Det er grunn til å tru at eit uttak ved kvotefri jakt av t.d. hogauper i region 1 vil ha direkte konsekvens for det nasjonale bestandsmålet. På denne bakgrunn vil derfor sekretariatet rå frå kvotefri jakt i 2023.

Det skal ikkje vere automatikk i at nemnda vedtek kvotefri gaupejakt kvart år. Nemnda har vedteke slik jakt kvart år sidan nemndene vart oppretta. Skadeomfanget på sau frå gaupe er generelt svært lågt i regionen, og per i dag representerer ikkje gaupeskade noko problem for næringa i regionen (11 skader på 10 år).

På kvotejakta blir det felt om lag ein gaupe eller to kvart år, også hogauper, dei aller fleste i den sørlege delen av regionen. Dette er naturleg i og med at dei fleste gaupene vil vandre inn frå tidl. Aust-Agder. Felling av hogauper vil, når det nasjonale bestandsmålet ikkje er nådd, verke direkte inn på det nasjonale bestandsmålet.

Kva som eventuelt vil vere konsekvensane av ikkje å ha kvotefri gaupejakt er usikker, men sannsynlegvis vil fleire gauper etablere seg i regionen og yngle, og med det aukande skade på lengre sikt, spesielt i Rogaland og tidl. Vest-Agder. Konsekvensane av kvotefri gaupejakt vil

truleg vere at skadeomfanget held seg lågt, og regionen bidreg då heller ikkje til å auke den totale gaupebestanden i landet. Det er og eit prinsipielt spørsmål kva ansvar region 1 har når dei andre regionane, som har bestandsmål, ikkje når desse måla.

Uansett vedtak så må vedtaket spegle m.a. rovviltforliket, der Miljøverndepartementet i 2011 presiserte følgjande:

«Uttak i prioriterte beiteområder

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at uttak av dyr som gjør skade på beitedyr i prioriterte beiteområder skal gjøres raskt, og at i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slikt uttak. Videre fremgår det at det ikke skal være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein.»

«Areal differensiering

Av rovviltforliket i 2011 fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Det vil si at det skal være forvaltningsmessig ulik praksis i henholdsvis prioriterte rovviltområder og prioriterte beiteområder. Et prioritert beiteområde er de deler av en forvaltningsregion hvor rovviltneemnden ikke ønsker etablering av yngling av rovvilt, og områder hvor beitedyr følgelig skal gis tydelig prioritet fremfor rovvilt. I prioriterte beiteområder skal det praktiseres en lav terskel for tillatelse til uttak av rovvilt for å avverge skade på husdyr og tamrein, jf. også omtale i punktet over om uttak av rovvilt i prioriterte beiteområder.»

Fylka i region 1 praktiserer låg terskel for uttak av skadegjerande individ, i tråd med dei føringane som ligg til grunn her.

Framlegg til vedtak

1. Rovviltneemnda opnar ikkje for kvotefri jakt på gaupe i Region 1 i 2023.

Med helsing

Noralv Distad
leiar
Rovviltneemnda region 1
91374976

**Rovviltneemnda i region 1
Vestland, Rogaland og Agder**

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi pr. e-post:

Naturvernforbunda i fylka i Region 1

Foreningen våre rovdyr: fvr@fvr.no

WWF Norge: wwf@wwf.no

Norges Miljøvernforbund: nmf@nmf.no

Statens Naturoppsyn Hordaland og Sogn og Fjordane

Statens Naturoppsyn Rogaland og Vest-Agder

Statsforvaltarane i Region 1

Klima- og miljødepartementet

Miljødirektoratet

Mattilsynet region sør og vest

Sogn og Fjordane sau- og geit

Vest-Agder sau- og geit

Agder Bondelag

Rogaland sau- og geit

Rogaland Bondelag

Hordaland sau- og geit

Vestland Bondelag